

ПОРІВНЯННЯ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ ДО КОУЧИНГУ В УКРАЇНСЬКОМУ ТА СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ (2015–2025 рр.)

Всеволод Зеленін

кандидат психологічних наук, професор кафедри психології
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
01601, Україна, м. Київ, вул. Пирогова, 9
sevacello@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-1267-9308>
ResearcherID KEI-4293-2024, Scopus ID: 57210885553

Анотація

На сучасному етапі розвитку психологічної науки відбувається активне переосмислення ролі коучингу як інструменту розвитку особистості, професійної самореалізації та психологічної підтримки в різних сферах життєдіяльності. Протягом останнього десятиліття спостерігається збільшення кількості наукових публікацій, які присвячені вивченню коучингових технологій, що зумовлює потребу в систематизації та порівняльному аналізі українських і зарубіжних досліджень. У статті проведено порівняльний аналіз української та світової наукової літератури з проблематики коучингу у 2015–2025 роках для виявлення домінантних наукових напрямів та ключових понять. Проаналізовано дані сучасних міжнародних та вітчизняних наукових журналів з коучингу та встановлено, що, на відміну від міжнародних публікацій, де центральними є поняття performance, well-being та self-awareness, українські дослідження демонструють більшу увагу до педагогічних категорій: саморозвиток, мотивація, цінності та професійне становлення. У сучасному науковому дискурсі феномен коучингу розглядається з позицій міждисциплінарного підходу, що поєднує положення психології особистості, педагогічної психології, організаційної поведінки та менеджменту людських ресурсів. Контент-аналіз наукових джерел із тематики коучингу дозволив визначити публікації та тематичні напрями, які найбільш поширені в науковій дискусії. Наголошено, що протягом останніх років спостерігається тенденція до наукової інституціоналізації коучингу, зокрема, завдяки появі спеціалізованих дослідницьких центрів, професійних асоціацій та освітніх програм. Узагальнені дані наукової літератури свідчать про те, що українська наукова школа коучингу перебуває на етапі становлення та потребує подальшої інтеграції у міжнародний академічний простір шляхом проведення емпіричних досліджень, розширення методологічної бази та розвитку стандартизованих інструментів оцінки ефективності коучингових втручань.

Ключові слова: коучинг, контент-аналіз, частотний аналіз, особистісний розвиток, професійний розвиток.

Вступ

На сучасному етапі розвитку психологічної науки спостерігається стаке зростання інтересу до коучингу як до багатофункціонального інструменту особистісного й професійного розвитку. Застосування коучингових технологій охоплює освітню, організаційну, клінічну, спортивну та соціальну сфери, що зумовлює необхідність їхнього системного аналізу з позицій сучасних психолого-педагогічних парадигм. Варто зазначити, що коучинг поступово

переходить з прикладної практики у самостійну наукову дисципліну, яка має власні теоретико-методологічні засади, термінологічний апарат та емпіричну базу (Grant, 2020; Passmore, 2024; Boyatzis et al., 2022).

Актуальність дослідження зумовлена потребою узагальнення результатів вітчизняних та міжнародних публікацій за останнє десятиліття (2015–2025 рр.), оскільки саме цей період позначився становленням коучингу як інтегративного напрямку між психологією, освітою та менеджментом. З позицій сучасної психологічної науки коучинг розглядається не лише як технологія розвитку компетентностей, а й як феномен внутрішньої саморегуляції, мотивації та усвідомленого управління власним потенціалом. Коучинг поєднує положення психології особистості, педагогічної психології, організаційної поведінки та менеджменту людських ресурсів. Варто наголосити, що протягом останніх років спостерігається тенденція до наукової інституціоналізації коучингу, зокрема завдяки появі спеціалізованих дослідницьких центрів, професійних асоціацій та освітніх програм (Grant, 2020; Passmore, 2021). Крім того, зростає інтерес науковців до проблеми розвитку коучингових компетенцій, ефективності коучингу в освітньому та корпоративному середовищі (Grant, 2024; Hryshchenko, & Zelenin, 2025; Chayka, & Zelenin, 2024).

У закордонному науковому просторі переважають емпірично орієнтовані дослідження, що підтверджують ефективність коучингових інтервенцій у сфері лідерства, корпоративного навчання, педагогічного наставництва та добробуту (Naan & Nilsson, 2023; Van Zyl et al., 2020; Lai & Palmer, 2019). Натомість український науковий дискурс наразі перебуває на етапі теоретичного осмислення, що виявляється у переважанні освітніх підходів та концептуальних моделей розвитку професійного рівня та мотивації до саморозвитку (Зеленін, 2022; Петрунко, 2024; Федосєєва, 2024; Білик & Любченко, 2023).

Аналіз сучасних публікацій показує наявність термінологічної неоднорідності та фрагментарності у трактуванні коучингу як психологічного явища, що ускладнює створення узгодженої моделі дослідження. Саме тому порівняльне вивчення української та світової наукової літератури у цій сфері має наукове й практичне значення, оскільки дозволяє визначити основні тенденції, кластерні напрями наукового вивчення.

Мета дослідження – провести порівняльний аналіз української та світової наукової літератури з проблематики коучингу у 2015–2025 роках для виявлення домінантних наукових напрямів і ключових понять.

Відповідно до поставленої мети було визначено такі **завдання**:

- здійснити частотний та кластерний аналіз ключових понять провідних міжнародних і вітчизняних наукових журналів з коучингу;
- провести контент-аналіз та частотний аналіз цитованої літератури, які дозволять визначити публікації та тематичні напрями, які найбільш поширені;
- узагальнити результати аналізу для виявлення відмінностей між українським та зарубіжним науковим напрямком.

Методи дослідження

У дослідженні застосовано сукупність методів, які спрямовані на систематизацію, інтерпретацію та порівняння наукових робіт з проблематики коучингу за 2015–2025 роки. Основними методами аналізу стали: контент-аналіз, частотний аналіз, кластерний аналіз, порівняльний аналіз.

Результати та дискурсії

В ході дослідження за 2015-2025 роки було проаналізовано 809 наукових джерел з тематики коучингу, з яких 661 становлять англомовні публікації у міжнародних виданнях (*Coaching: An International Journal of Theory, Research and Practice; International Journal of Mentoring and Coaching in Education; Frontiers in Psychology; Educational Researcher*), а 148 – україномовні джерела, які представлені у вітчизняних журналах з психології та педагогіки.

На першому етапі дослідження було проведено частотний аналіз ключових слів та відібрано понад 2400 унікальних ключових слів, які після аналізу згруповано у 12 основних категорій (табл. 1).

Таблиця 1

Частота входження ключових слів у міжнародних дослідженнях з коучингу (2015–2025 роки)

№	Ключове слово	Кількість публікацій	Частота (%)	Середня динаміка входження (приріст на 1 рік)	Домінантний контекст використання
1	Coaching	809	100	—	Загальна категорія; метод, процес, професійна діяльність
2	Leadership	448	55,4	+3,7 %	Лідерський і організаційний коучинг
3	Performance	416	51,2	+2,8 %	Показники ефективності праці та навчання
4	Self-awareness	389	48,1	+4,2 %	Саморефлексія, розвиток когнітивних навичок
5	Positive psychology	325	40,2	+4,8 %	Інтеграція позитивних інтервенцій у коучинг
6	Resilience	301	37,2	+5,1 %	Життєстійкість, адаптивність, coping-стратегії
7	Well-being	252	31,1	+3,9 %	Психологічний добробут, баланс між роботою та особистим життям
8	Reflection	229	28,3	+2,6 %	Рефлексивна практика, супервізія
9	self-actualization	223	27,6	+3,1 %	Встановлення цілей та моніторинг результатів
10	Digital / AI coaching	201	24,9	+7,3 %	Технологічна трансформація, онлайн-коучинг
11	Education / Teacher development	176	21,8	+2,9 %	Педагогічний та академічний коучинг
12	Motivation	88	10,9	+1,8 %	Внутрішня мотивація, залученість, самоефективність

Отримані результати свідчать, що найчастіше в міжнародних статтях найчастіше зустрічаються такі терміни як *coaching* (100 % статей), *leadership* (55,4 %), *performance* (51,2 %), *self-awareness* (48,1 %).

У структурі ключових понять простежується три домінуючі смислові кластери: когнітивно-поведінковий, що об'єднує поняття *self-actualization*, *reflection*, *self-awareness*; позитивно-психологічний, де домінують *resilience*, *well-being*, *positive psychology*; організаційно-лідерський, який охоплює *leadership*, *performance*, *motivation*. Узагальнені показники частотності й тематичної належності представлено в таблиці 2.

З отриманих даних можна зробити висновок, що понад дві третини публікацій концентруються навколо когнітивно-поведінкових та позитивно-психологічних моделей коучингу. Водночас цифровий та педагогічний напрямки формується та швидко розвиваються. Отже, світовий дискурс переходить від концептуальної до доказово-емпіричної фази розвитку, яка орієнтована на технологічну інтеграцію та міждисциплінарний підхід.

Національний науковий дискурс щодо проблематики коучингу перебуває на етапі активного становлення, що відображається у зростанні кількості публікацій та поступовому формуванні методологічної основи. Упродовж 2015–2025 рр. у фахових виданнях України з опублікованих близько 148 статей, в яких поняття коучингу розглядається в контексті освіти, психології праці, соціальної роботи, управління персоналом та розвитку лідерства.

Таблиця 2

Кластерна структура основних понять міжнародного досвіду коучингу (n=661)

№	Тематичний кластер	Інтегровані ключові слова	Частка	Тип досліджень	Характерні публікації
1	Когнітивно-поведінковий	<i>self-actualization, reflection, self-awareness</i>	35 %	Експериментальні	Grant (2020)
2	Позитивно-психологічний	<i>Resilience, well-being, positive psychology</i>	31,0 %	Систематичні огляди, метааналізи	Van Zyl et al. (2020), Cannon-Bowers, et al. (2023)
3	Організаційно-лідерський	<i>Leadership, performance, motivation</i>	28 %	Прикладні корпоративні дослідження	Boyatzis et al. (2022)
4	Цифровий / AI та освітній	<i>Digital coaching, education, teacher development</i>	6,2 %	Описово-пілотні	Passmore et al. (2024), Garvey, & Stokes (2021)

Проведений частотний аналіз ключових слів дозволив виявити основні тематичні напрями українських публікацій. На відміну від міжнародного досвіду, де переважають когнітивно-поведінкові та позитивно-психологічні терміни, у вітчизняних роботах домінують категорії освітнього та особистісно-орієнтованого напрямку. Так, серед найчастіше вживаних понять можна визначити саморозвиток, мотивація, освітній коучинг, самоусвідомлення, професійна компетентність, професійне становлення, рефлексія, саморегуляція, самореалізація, педагогічна взаємодія, лідерство, цінності особистості (табл. 3).

Як показують наведені дані, домінантною тематикою в українських дослідженнях є освітній коучинг, який спрямовано на підвищення рівня професійної компетентності, розвиток рефлексії та мотивації досягнень.

Таблиця 3

**Частота входження ключових понять у вітчизняних дослідженнях з коучингу
(2015–2025 роки, n=148)**

Ключове слово	К-кість публікацій	Частота (%)	Середня динаміка зростання	Провідні автори
Саморозвиток	92	62,2	+3,9 %	Зеленін (2023–2024), Федосєєва (2024), Петрунко (2024)
Професійна компетентність	87	58,8	+2,7 %	Хмельницька (2017)
Освітній коучинг	81	54,7	+4,5 %	Зеленін (2022), Зеленов (2017), Білик & Любченко (2023)
Мотивація досягнень	75	50,7	+2,2 %	Петрунко (2024), Чернякова (2025), Федосєєва (2024)
Рефлексія	69	46,6	+1,8 %	Зеленов (2017), Коваль (2021)
Самоусвідомлення	61	41,2	+2,5 %	Зеленін (2023)
Професійне становлення	57	38,5	+1,6 %	Хмельницька (2017), Білик, & Любченко (2023)
Лідерство	51	34,5	+3,1 %	Петрунко (2024), Зеленін (2023), Федосєєва (2024), Чернякова (2025)
Емоційний інтелект	47	31,8	+2,8 %	Коваль (2021), Федосєєва (2024)
Саморегуляція	43	29,1	+1,9 %	Зеленін (2024), Петрунко (2024)
Цінності	38	25,7	+1,4 %	Зеленін (2023),
Педагогічна взаємодія	35	23,7	+1,2 %	Хмельницька (2017)

Водночас в роботах останніх років (2022–2025) спостерігається поступове розширення дослідницьких рамок, поява категорій *емоційний інтелект*, *лідерство*, *саморегуляція*, що зближує вітчизняний дискурс із міжнародним (табл. 4). Порівняння основних напрямків світової та української наукової літератури вказує на деякі відмінності термінологічних пріоритетів і напрямків емпіричних досліджень. У міжнародних публікаціях домінують категорії, які пов'язані з *ефективністю діяльності*, *лідерством*, *самоусвідомленням*, *рефлексією*, *добробутом та життєстійкістю*. Тоді як українські дослідження акцентовані

на освітній сфері, де переваги мають *саморозвиток, професійна компетентність, освітній коучинг, мотивація, рефлексія*.

Таблиця 4

Структура основних українських досліджень з коучингу (n=148)

Сфера	Інтегровані ключові слова	Частка (%)
Освітній	Освітній коучинг, педагогічна взаємодія, професійна компетентність	34,5 %
Психологія особистості	Саморозвиток, самоусвідомлення, саморегуляція, цінності	29,1 %
Мотиваційно-лідерський	Лідерство, мотивація досягнень, емоційний інтелект	22,3 %
Інноваційно-професійний	Професійне становлення, компетентності майбутніх фахівців	14,9 %

Коучинг розглядається як інструмент розвитку лідерства, мотивації та ефективності. Дослідження Grant & Hartley (2019), Stober & Grant (2016), Kauffman & Bachkirova (2020), Jones et al. (2016), Федосєєва (2024) підкреслюють системну ефективність коучингу у професійному розвитку та підвищенні результативності. Сучасні дослідження підтверджують, що коучинг виступає ключовим інструментом формування як особистісного потенціалу, так і зовнішніх результатів діяльності фахівця (Zelenin, 2023; Garvey & Stokes, 2021; Boyatzis, et al., 2022; Grant & Hartley, 2019). Особливу увагу приділено розвитку soft-skills, коучингу в умовах лідерського навантаження (MacKie, 2016), та ролі керівника як коуча (Lee et al., 2018; Zelenin, 2023). Коучинг розглядається як практика, що дозволяє адаптуватися до складних викликів і підвищити впевненість у власних soft-skills.

У фокусі багатьох досліджень перебуває зв'язок між коучингом, внутрішньою мотивацією та розвитком самосвідомості. Автори Boyatzis et al. (2022), Петрунко (2024), Федосєєва (2024) аналізують ключові аспекти мотивації через внутрішню залученість, бачення, мету та позитивний емоційний аспект. Це співвідноситься з коучинговими цілями у п'яти сферах (когнітивній, емоційній, поведінковій, соціальній, екзистенційній).

Було показано, що коучинг впливає на суб'єктивне благополуччя, емоційну стійкість та психологічне здоров'я. Ключові джерела (Ryff & Kim, 2021; Peters & Carr, 2019) демонструють значення суб'єктивної оцінки життєвої задоволеності та психологічного благополуччя як критеріїв особистісної успішності. Крім того, коучинг вивчається у сфері освіти та розвитку молодих фахівців. Роботи Fielden & Hunt (2020), Passmore (2024), Білик та Любченко (2023) висвітлюють коучинг в освітньому контексті як механізм активації потенціалу молоді, адаптації до вимог ринку та реалізації кар'єрних стратегій.

Становлення освітнього та педагогічного коучингу в Україні розпочалося з поступової адаптації світових концепцій до національних освітніх реалій. У перших роботах дослідники наголошували на потенціалі коучингу для формування самоосвітньої компетентності студентів (Горук, 2015) та підвищення ефективності навчального процесу (Хоменко-Семенова, 2015; Хмельницька, 2017). В цей час коучинг розглядався як інноваційний метод удосконалення взаємодії між викладачем та здобувачем освіти, який узгоджується з принципами студентоцентрованого навчання (Поберезська, 2017) та гуманістичної педагогіки

(Єфімова, Жицька, 2017). Концептуально важливим стало розуміння коучингу як суб'єкт-суб'єктного процесу, що ґрунтується на партнерстві, довірі та особистісній відповідальності (Чернова, Голіяд, 2016). В роботі Кузан Г., Гордієнко Н. (2019) зазначають, що коуч-підхід в освіті характеризується особистісним підходом до кожного, а також підтримкою, усвідомленою участю в процесі та досягненні результатів, у виявленні сильних та слабких сторін кожного здобувача освіти. Саме це сприяло подальшій інтеграції коучингових стратегій у систему післядипломної освіти та підготовки педагогічних кадрів (Білик, Любченко, 2023).

Поступово дослідницький фокус зміщується від теоретичних міркувань до практичних апробацій коучингових методик. Зважаючи на результати робіт українських авторів Горук Н. (2015), Ушмарова В. (2016), Зеленін В., Антонюк О. (2022) коучинг став застосовуватись у діяльності вчителів початкової школи, керівників позашкільних закладів та викладачів університетів. Науковці встановили, що використання коучингу сприяє розвитку професійної рефлексії, підвищенню мотивації до навчання та формуванню відповідальності за саморозвиток (Кузан, Гордієнко, 2019). Подальші роботи у сфері підготовки педагогічних та соціономічних спеціальностей показали, що коучинг поступово переходить до системної методичної практики (Білик, Любченко, 2023; Березяк, 2023).

Сучасні українські автори поглиблюють теоретичне осмислення коучингу як акмеологічної системи розвитку особистості фахівця (Зеленін, Антонюк, 2022). Було показано, що коучингові технології створюють умови для досягнення професійної майстерності та педагогічного лідерства (Зеленін, 2023). Освітній коучинг розглядається як акмецентрична система інноваційних педагогічних технологій, модель спільної педагогічної діяльності з проектування, організації та проведення навчального процесу за допомогою самактуалізаційного середовища для здобувачів освіти та викладачів (Зеленін, Антонюк, 2022). Слід зазначити, що в останні роки з'явилися й англомовні публікації, у яких українські дослідники аналізують академічний коучинг у контексті європейської освітньої інтеграції (Zelenin, 2025).

У площині освітнього менеджменту коучинг розглядається як стратегічний інструмент розвитку кадрового потенціалу та організаційної культури навчальних закладів. Науковці підкреслюють, що коучинг сприяє формуванню атмосфери довіри, підтримки та професійного партнерства у педагогічних колективах (Лук'янова, Бабушка, Баніт, 2018; Камінська-Белоброва, 2018). Крім того, коучинг допомагає створити в освітньому просторі особистісний вимір навчання та виховання, що сприяє самостійності й зрілості у мисленні та в діях, а також сприяє оволодінню інноваційними техніками та технологіями, саморозвитку та самонавчання. Впровадження таких підходів часто має фрагментарний характер та залежить від локальних ініціатив, що свідчить про потребу інституційного закріплення коучингової підготовки педагогів в стандартах освіти.

Було вивчено коучинг у кризових, мультикультурних та воєнних умовах. В умовах війни коучингові підходи набули додаткового значення для психологічної підтримки та професійного відновлення педагогів. У своїх роботах Zelenin (2023), Kozlovskiy et al. (2022) наголошують на нових викликах у коучинговій практиці – стресостійкість, ідентичність, культурна багатоманітність. Сучасні публікації демонструють зростання інтересу до теми стресостійкості, саморегуляції та збереження професійної мотивації у кризових умовах (Могіляста, 2023). Коучинг, орієнтований на розвиток внутрішніх ресурсів та підвищення рівня впевненості у власних силах, розглядається як важливий елемент відновлення освітнього середовища. Стаття Hryshchenko & Zelenin (2025) поглиблює розуміння взаємозв'язку між

коучингом і ментальним здоров'ям в контексті професійної самореалізації. В роботі Garg & Rastogi (2020) встановили ефективність коучингу на показники продуктивності, інноваційності та залученості.

Аналіз української наукової літератури показав, що освітній та педагогічний коучинг в Україні пройшов шлях від концептуального запозичення до становлення власної практики та поступової інституціоналізації. Слід зазначити, що українські науковці Горук Н., Зеленін В., Білик Н., Любченко Н., Федосєєва Г., Борова Т., Голянд І., Гордієнко Н., Дзіковська М., Хмельницька С., Коваль Г., Г.Єрко, О.Єфімова, С.Жицька, О.Казмірчук, Кузан Г., Гордієнко Н., Нежинська О., Проценко О., Рябовол Л., Симодейко С., Сидоренко В., та ін. зробили значний внесок у розвиток національної коучингової педагогіки.

Аналіз частоти цитувань виявив, що найбільш цитованими є джерела, у яких коучинг розглядається як доказова практика психологічного впливу (табл. 5). Найвищу частоту цитувань мають роботи В. Garvey, А. Stokes, Grant, J. Passmore, Lai, Y-L., Palmer, S., R. Boyatzis, які формують основу міжнародного досвіду, а також публікації В. Зеленіна, Г. Федосєєвої, О. Петрунко, Н. Білик, Н. Любченко, які є представленими українських науковців.

Таблиця 5

Найчастіше цитовані джерела світових та українських науковців

Джерело	Кіл-ть цитувань	Спрямованість	Тип впливу / концептуальне значення
Garvey, B. & Stokes, P. (2021) <i>Coaching and Mentoring: Theory and Practice</i>	705	Освітній / управлінський	Систематизація підходів до навчального коучингу
Grant, AM (2020) <i>An Integrated Model of Goal-Focused Coaching</i>	425	Когнітивно-поведінковий	Модель цілеспрямованого коучингу
Passmore, J. (2020) <i>Coaching psychology: Exploring definitions and research contribution to practice</i>	174	Позитивно-психологічний	Класифікація підходів, доказова база
Van Zyl, L.E. (2020) <i>Positive Psychological Coaching Models</i>	114	Позитивна психологія	Теоретико-системний огляд моделей
Haan, E. & Nilsson, V. (2023) <i>What Can We Know about the Effectiveness of Coaching?</i>	108	Емпіричний / метааналітичний	Статистична доказовість ефективності коучингу
Y-L. Lai, S. Palmer (2019) <i>Psychology in executive coaching: an integrated literature review</i>	93	Теоретико-методологічний	Академічна стандартизація коучингової психології
Boyatzis, R. та ін. (2022) <i>The Grand Challenge for Research on the Future of Coaching</i>	89	Емоційно-інтелектуальний	Розвиток емпатійного лідерства
Хмельницька, О. (2017) <i>Коучинг як сучасна технологія підвищення ефективності навчального процесу</i>	36	Освітня психологія	Початкове теоретичне підґрунтя українського дискурсу

Продовження таблиці 5

Джерело	Кіл-ть цитувань	Спрямованість	Тип впливу / концептуальне значення
Білик, Н. І., & Любченко, Н. В. (2023). <i>Педагогічний коучинг як технологія професійного розвитку вчителя в системі підвищення кваліфікації</i>	17	Освітній	Професійний розвиток
Passmore, J. та ін. (2024) <i>The Digital and AI Coaches' Handbook</i>	13	Технологічний / цифровий	Інноваційні тенденції цифрового коучингу
Chayka, R., & Zelenin, V. (2024). <i>Exploring the relationship between Personality and Subjective Career Success: A Study of the Big Five Traits Among Ukrainian IT Specialists</i>	11	Психологічний / IT-індустрія	Розвиток та кар'єра
Zelenin, V. (2023). <i>Coaching in the Development of Leadership Qualities of Heads of Ukrainian Business Organizations in the Conditions of War</i>	10	Бізнес організації	Коучинг та розвиток лідерських якостей
Петрунко, О. (2024) <i>Коучинг як метод розвитку професійних компетенцій менеджерів в умовах гейміфікації бізнесу</i>	2	Організаційна психологія	Вітчизняна прикладна модель

Український корпус цитувань представлено працями Зеленина (2022–2024), Федосєєвої (2024), Петрунко (2024), Хмельницької (2017), Грищенко (2025), Чайка (2025). Вони складають 52 % від усіх посилань в межах української вибірки. Проте лише поодинокі українські праці мають цитування в міжнародних виданнях, що вказує на обмежений рівень інтеграції у міжнародне наукове поле.

Отже, сучасний науковий дискурс коучингу характеризується багатовекторністю та поступовою конвергенцією підходів. Міжнародні дослідження демонструють високу доказовість та міждисциплінарну інтеграцію, тоді як український науковий простір зосереджується на гуманістично-освітньому вимірі та психології особистісного розвитку. Водночас спільними залишаються прагнення до підвищення ефективності коучингових практик, посилення емпіричної бази та формування єдиної наукової парадигми, орієнтованої на добробут, рефлексію та самореалізацію особистості.

Висновки

Проведений порівняльний аналіз наукової літератури за останні десять років дозволив встановити відмінності у змістових та методологічних акцентах коучингу українських та світових науковців. У міжнародних дослідженнях домінують когнітивно-поведінкові, позитивно-психологічні та лідерські напрями, які підтверджені емпіричними даними. Українська наукова школа зосереджена переважно на педагогічний та освітній коучинг, де акцент зроблено на саморозвиток, професійні компетентності й педагогічний супровід.

Виявлено поступову конвергенцію двох наукових шкіл через теми емоційного інтелекту, рефлексії та лідерства, що створює підґрунтя для формування національної доказової моделі психологічного коучингу.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на емпіричні дослідження ефективності коучингових моделей, розроблення психометричних інструментів оцінювання ефективності, інтеграцію цифрових технологій.

Література

1. Білик, Н.І., & Любченко, Н.В. (2023). Педагогічний коучинг як технологія професійного розвитку вчителя в системі підвищення кваліфікації. *Імідж сучасного педагога*, 5(194), 41-46. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-5\(194\)-41-46](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-5(194)-41-46)
2. Горук, Н. (2015). Коучинг як ефективна технологія формування самоосвітньої компетентності студентів. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, 11(1), 99-104.
3. Єфімова, О.М., & Жицька, С.А. (2017). Коучинг як складова особистісно-орієнтованого навчання у професійній підготовці студентів вищих навчальних закладів. *Науковий огляд*, 4(36), 103-112.
4. Зеленін, В.В., & Антонюк, О. (2022). Освітній коучинг як акмецентрична система інноваційних педагогічних технологій. *Наукові перспективи*, 10(28), 370-385. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-10\(28\)-370-385](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-10(28)-370-385)
5. Зеленін, В.В. (2024). Психологічні аспекти саморозвитку та самореалізації викладачів у системі вищої освіти в країнах Європи через коучинг. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія*, 35(74), 72-80. <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2024.2/13>.
6. Зеленов, Є.А. (2017). Формування лідерських якостей як завдання планетарного виховання студентської молоді. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*, 5(80), 70-78.
7. Камінська-Белоброва, М.В. (2018). Коучинг як інноваційний інструмент розвитку менеджменту в Україні. *Вісник НТУ «ХП»*, 47(1323). Режим доступу: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/39764/1/vestnik_KhPI_2018_47_Karminska-Bielobrova_Kouchynh_iak_innovatsiinyi.pdf.
8. Коваль, Г.Ш., & Грицик, О.А. (2021). Розвиток емоційного інтелекту підлітків з використанням технологій коучингу. *Габітус*, 32, 193-197. <https://doi.org/10.32843/2663-5208.2021.32.34>
9. Кузан, Г., & Гордієнко, Н. (2019). Освітній коучинг як інноваційна технологія професійної підготовки фахівців соціальної та соціально-педагогічної сфери у вищій школі. *Молодь і ринок*, 3(170), 81-85. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2019.166280>.
10. Лук'янова, Л., Бабушко, С., & Баніт, О. (2018). Коучинг як інноваційна технологія особистісного і професійного розвитку персоналу. *Ročenka Ukrajinska-Slovenská. Slovakia: Európsky inštitút ďalšieho vzdelávania*, 154-167. Режим доступу: <https://www.eeda.sk/dok/publikacie/ostatne/2018-rocenka-ukrajinsko-slovenska.pdf>.
11. Петрунько, О. (2024). Коучинг як метод розвитку професійних компетенцій менеджерів в умовах гейміфікації бізнесу. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 4(76), 306-312. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-76-306-312>.

12. Поберезська, Г.Г. (2017). Коучинг як педагогічна технологія студентоцентричного навчання у ВНЗ. *Технологія і техніка друкарства*, 4, 99-107. [https://doi.org/10.20535/2077-7264.4\(58\).2017.126891](https://doi.org/10.20535/2077-7264.4(58).2017.126891).
13. Ушмарова, В.В. (2016). Практика реалізації коуч-технології в процесі формування готовності вчителів початкових класів до роботи з обдарованими учнями. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 48, 241-247. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2016_48_34.
14. Федосєєва, Г. (2024). Коучинг як інструмент розвитку лідерських якостей жінок-підприємниць в Україні. *Збірник наукових праць «Наукові нотатки»*, 36(3), 176-184. http://doi.org/10.33111/vz_kneu.36.24.03.16.110.116.
15. Хмельницька, О. (2017). Коучинг як сучасна технологія підвищення ефективності навчального процесу. *Молодий вчений*, 6, 315-319. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_6_73.
16. Хоменко-Семенова, Л.О. (2015). Коучинг як ефективна технологія формування успішного студента. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія*, 7, 137-141. <https://doi.org/10.18372/2411-264X.7.10242>.
17. Чернова, Т.Ю., & Голяд, І.С. (2016). Концепт педагогічного коучингу: суб'єкт-суб'єктна взаємодія учасників освітнього процесу. *Наукові записки Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія: Педагогічні науки*, 130, 267-275.
18. Чернякова, О.В., Гришко, О.Д., & Палій, А.М. (2025). Коучинг і тренінг як інструменти розвитку лідерських якостей. *Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія: Психологія*, 1, 106-111. Режим доступу: <http://psy-visnyk.uzhnu.uz.ua/index.php/psy/article/view/389/456>.
19. Boyatzis, R.E., Hullinger, A., Ehasz, S.F., Harvey, J., Tassarotti, S., Gallotti, A., & Penafort, F. (2022). The Grand Challenge for Research on the Future of Coaching. *The Journal of Applied Behavioral Science*, 58(2), 202-222. <https://doi.org/10.1177/00218863221079937>.
20. Cannon-Bowers, J.A., Bowers, C.A., Carlson, C.E., Doherty, S.L., Evans, J., & Hall, J. (2023). Workplace coaching: a meta-analysis and recommendations for advancing the science of coaching. *Frontiers in psychology*, 14, 1204166. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1204166>.
21. Chayka, R., & Zelenin, V. (2024). Exploring the relationship between Personality and Subjective Career Success: A Study of the Big Five Traits Among Ukrainian IT Specialists. *Conhecimento & Diversidade, Niterói*, 16(41), 347-375. <https://doi.org/10.18316/rcd.v16i41.11504>.
22. Fielden, S. L., & Hunt, C.M. (2020). Coaching for young professionals: The role of career goals, coaching goals and gender in perceptions of coaching effectiveness. *Coaching: An International Journal of Theory, Research and Practice*, 13(1), 33-46. <https://doi.org/10.1080/17521882.2019.1689159>.
23. Garg, R., & Rastogi, R. (2020). Effect of coaching on employee performance: Empirical evidence from India. *Industrial and Commercial Training*, 52(3), 131-140. <https://doi.org/10.1108/ICT-11-2019-0099>.
24. Garvey, B., Stokes, P., & Megginson, D. (2021). *Coaching and Mentoring: Theory and Practice*. (3rd ed). London : Sage.
25. Grant, A.M. (2020). An Integrated Model of Goal-Focused Coaching: An Evidence-Based Framework. *International Coaching Psychology Review*, 15(1), 29-42. <https://doi.org/10.1002/9781119656913.ch7>.

26. Grant, A.M., & Hartley, M. (2019). Developing the leader as coach: Insights, strategies and tips for embedding coaching skills in the workplace. *Coaching: An International Journal of Theory, Research and Practice*, 12(1), 72-84. <https://doi.org/10.1080/17521882.2018.1530118>.
27. Haan, E.de, & Nilsson, V. (2023). What Can We Know about the Effectiveness of Coaching? A Meta-Analysis Based Only on Randomized Controlled Trials. *Academy of Management Learning & Education*, 22(4). <https://doi.org/10.5465/amle.2022.0107>.
28. Hryshchenko, M., & Zelenin, V. (2025). Self-Realization Strategies and Their Impact on Mental Health in the Context of Professional Development. *Salud, Ciencia y Tecnología - Serie de Conferencias*, 4, 88. <https://doi.org/10.56294/sctconf2025688>.
29. Jones, R.J., Woods, S.A., & Guillaume, Y.R.F. (2016). The effectiveness of workplace coaching: A meta-analysis of learning and performance outcomes from coaching. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 89(2), 249-277. <https://doi.org/10.1111/joop.12119>.
30. Kauffman, C., & Bachkirova, T. (2020). Coaching supervision: A global view. *Coaching: An International Journal of Theory, Research and Practice*, 13(1), 16-30. <https://doi.org/10.1080/17521882.2019.1707243>.
31. Kozlovskiy, Y., Iievliev, O., Mykytyuk, O., Tiurina, T., & Say, D. (2022). Características da formação da competência pedagógica de um professor universitário nos principais países do mundo. *Revista Tempos E Espaços Em Educação*, 15(34), e17033. <https://doi.org/10.20952/revtee.v15i34.17033>.
32. Lai, Y-L., & Palmer, S. (2019). Psychology in executive coaching: an integrated literature review. *Journal of Work-Applied Management*, 11(2), 143-164. <https://doi.org/10.1108/JWAM-06-2019-0017>.
33. Lee, M.C.C., Idris, Mohd. A., & Tuckey, M. (2018). Supervisory coaching and performance feedback as mediators of the relationships between leadership styles, work engagement, and turnover intention. *Human Resource Development International*, 22(3), 257-282.
34. MacKie, D. (2016). Coaching for leadership resilience: A practical guide to supporting leaders in challenging circumstances. *Journal of Psychological Issues in Organizational Culture*, 6(4), 92-104. <https://doi.org/10.1002/jpoc.21156>.
35. Passmore J., Lai Y-L. (2020). Coaching psychology: Exploring definitions and research contribution to practice. *Coaching researched: A coaching psychology reader*, 11(9), 3-22. <https://doi.org/10.1002/9781119656913.ch1>.
36. Passmore, J. (2024). *The Digital and AI Coaches' Handbook*. London: Routledge.
37. Peters, J., & Carr, C. (2019). Exploring the relationship between coaching and mental health in young adults. *Coaching: An International Journal of Theory, Research and Practice*, 12(2), 110-123. <https://doi.org/10.1080/17521882.2019.1632081>.
38. Ryff, C.D., & Kim, E.S. (2021). Extending research linking purpose in life to health: The challenges of inequality, the potential of intersectionality. *Psychosomatic Medicine*, 83(4), 388-394. <https://doi.org/10.1097/PSY.0000000000000960>.
39. Van Zyl, L. E., Roll, L.C., & Stander, M. (2020). Positive Psychological Coaching Models: A Review and Recommendations. *Frontiers in Psychology*, 11, 793. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.00793>.
40. Zelenin, V. (2023). Coaching in the Development of Leadership Qualities of Heads of Ukrainian Business Organizations in the Conditions of War. *Journal of Law and Sustainable Development*, 11(3), e817. <https://doi.org/10.55908/sdgs.v11i3.817>.

41. Zelenin, V. (2025). Psychological aspects of teachers' self-development and professional self-realization in Ukrainian higher education through coaching. *Novitas-ROYAL (Research on Youth and Language)*, 19(1), 194-214. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15227951>.

Reference

1. Bilyk, N.I., & Lyubchenko, N.V. (2023). Pedagogichniy kouchynh yak tekhnolohiia profesiinoho rozvytku vchytelia v systemi pidvyshchennia kvalifikatsii [Pedagogical coaching as a technology for professional development of teachers in the system of advanced training]. *Imidzh suchasnoho pedahoha – Image of a modern teacher*, 5(194), 41-46. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-5\(194\)-41-46](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-5(194)-41-46) [in Ukrainian].
2. Goruk, N. (2015). Kouchynh yak efektyvna tekhnolohiia formuvannia samoosvitnoi kompetentnosti studentiv [Coaching as an effective technology for the formation of students' self-educational competence]. *Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia – Problems of training a modern teacher*, 11(1), 99-104 [in Ukrainian].
3. Efimova, O.M., & Zhytska, S.A. (2017). Kouchynh yak skladova osobystisno-orientovanoho navchannia u profesiinii pidhotovtsi studentiv vyshchikh navchalnykh zakladiv [Coaching as a component of personality-oriented learning in the professional training of students of higher educational institutions]. *Naukovyi ohliad – Scientific Review*, 4(36), 103-112 [in Ukrainian].
4. Zelenin, V.V., & Antoniuk, O. (2022). Osvitnii kouchynh yak akmetsetrychna systema innovatsiinykh pedagogichnykh tekhnolohii [Educational coaching as an acme-centric system of innovative pedagogical technologies]. *Naukovi perspektyvy – Scientific perspectives*, 10(28), 370-385. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-10\(28\)-370-385](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-10(28)-370-385) [in Ukrainian].
5. Zelenin, V.V. (2024). Psykholohichni aspekty samorozvytku ta samorealizatsii vykladachiv u systemi vyshchoi osvity v krainakh Yevropy cherez kouchynh [Psychological aspects of self-development and self-realization of teachers in the higher education system in European countries through coaching]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Seriya: Psykholohiia – Scientific notes of V.I. Vernadsky Ternopil National University. Series: Psychology*, 35(74), 72-80. <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2024.2/13> [in Ukrainian].
6. Zelenov, E.A. (2017). Formuvannia liderskykh yakosteŭ yak zavdannia planetarnoho vykhovannia studentskoï molodi [The formation of leadership qualities as a task of planetary education of student youth]. *Dukhovnist osobystosti: metodolohiia, teoriia i praktyka – Spirituality of the personality: methodology, theory and practice*, 5(80), 70-78 [in Ukrainian].
7. Kaminska-Bielobrova, M.V. (2018). Kouchynh yak innovatsiinyi instrument rozvytku menedzhmentu v Ukraini [Coaching as an innovative tool for management development in Ukraine]. *Visnyk NTU «KhPI» – Bulletin of NTU "KhPI"*, 47(1323). Retrieved from http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/39764/1/vestnik_KhPI_2018_47_Kaminska-Bielobrova_Kouchynh_iak_innovatsiinyi.pdf [in Ukrainian].
8. Koval, G.Sh., & Hrytsyk, O.A. (2021). Rozvytok emotsiinoho intelektu pidlitkiv z vykorystanniam tekhnolohii kouchynhu [Development of emotional intelligence of adolescents using coaching technologies]. *Habitus – Habitus*, 32, 193-197. <https://doi.org/10.32843/2663-5208.2021.32.34> [in Ukrainian].
9. Kuzan, G., & Gordienko, N. (2019). Osvitnii kouchynh yak innovatsiina tekhnolohiia profesiinoy pidhotovky fakhivtsiv sotsialnoi ta sotsialno-pedahohichnoi sfery u vyshchii shkoli [Educational coaching as an innovative technology for professional training of specialists in the social and socio-pedagogical spheres in higher education]. *Molod i rynek – Youth and Market*, 3(170), 81-85. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2019.166280> [in Ukrainian].
10. Luk'yanova, L., Babushko, S., & Banit, O. (2018). Kouchynh yak innovatsiina tekhnolohiia osobystisnoho i profesiinoho rozvytku personalu [Coaching as an innovative technology for personal and professional development of personnel]. *Ročenka Ukrajinska-Slovenská. Slovakia: Európsky inštitút ľadišeho vzdělání*, 154-167. Retrieved from

- <https://www.eeda.sk/dok/publikacie/ostatne/2018-rocenka-ukrajinsko-slovenska.pdf> [in Ukrainian].
11. Petrunko, O. (2024). Kouchynh yak metod rozvytku profesiinykh kompetentsii menedzheriv v umovakh heimifikatsii biznesu [Coaching as a method of developing professional competencies of managers in the context of business gamification]. *Vcheni zapysky Universytetu «KROK» – Scientific Notes of KROK University*, 4(76), 306-312. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-76-306-312> [in Ukrainian].
  12. Poberezska, G.G. (2017). Kouchynh yak pedahohichna tekhnolohiia studentotsentrychnoho navchannia u VNZ [Coaching as a pedagogical technology of student-centered learning in higher education institutions]. *Tekhnolohiia i tekhnika drukarstva – Technology and printing technology*, 4, 99-107. [https://doi.org/10.20535/2077-7264.4\(58\).2017.126891](https://doi.org/10.20535/2077-7264.4(58).2017.126891) [in Ukrainian].
  13. Ushmarova, V.V. (2016). Praktyka realizatsii kouch-tekhnolohii v protsesi formuvannia hotovnosti vchyteliv pochatkovykh klasiv do roboty z obdarovanymy uchniamy [Practice of implementing coaching technology in the process of forming the readiness of primary school teachers to work with gifted students]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh – Pedagogy of the formation of a creative personality in higher and general education schools*, 48, 241–247. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2016_48_34 [in Ukrainian].
  14. Fedoseeva, G. (2024). Kouchynh yak instrument rozvytku liderskykh yakosteï zhinok-pidpriemnyts v Ukraini [Coaching as a tool for developing leadership qualities in female entrepreneurs in Ukraine]. *Zbirnyk naukovykh prats «Naukovi notatky» – Collection of scientific works «Scientific Notes»*, 36(3), 176-184. http://doi.org/10.33111/vz_kneu.36.24.03.16.110.116 [in Ukrainian].
  15. Khmelnytska, O. (2017). Kouchynh yak suchasna tekhnolohiia pidvyshchennia efektyvnosti navchalnogo protsesu [Coaching as a modern technology for improving the effectiveness of the educational process]. *Molodyi vchenyi – Young Scientist*, 6, 315-319. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_6_73 [in Ukrainian].
  16. Khomenko-Semenova, L.O. (2015). Kouchynh yak efektyvna tekhnolohiia formuvannia uspishnogo studenta [Coaching as an effective technology for forming a successful student]. *Visnyk Natsionalnoho aviatsiynoho universytetu. Serii: Pedahohika. Psykholohiia – Bulletin of the National Aviation University. Series: Pedagogy. Psychology*, 7, 137-141. <https://doi.org/10.18372/2411-264X.7.10242> [in Ukrainian].
  17. Chernova, T.Yu., & Goliyad, I.S. (2016). Kontsept pedahohichnogo kouchynhu: subiekt-subiektna vzaiemodiia uchasnykiv osvitnogo protsesu [The concept of pedagogical coaching: subject-subject interaction of participants in the educational process]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho pedahohichnogo universytetu im. M. P. Dragomanova. Serii: Pedahohichni nauky – Scientific Proceedings M.P. Dragomanov National Pedagogical University. Series: Pedagogical Sciences*, 130, 267-275 [in Ukrainian].
  18. Chernyakova, O. V., Gryshko, O. D., & Paliy, A. M. (2025). Kouchynh i treninh yak instrumenty rozvytku liderskykh yakosteï [Coaching and training as tools for developing leadership qualities]. *Naukovi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu: Serii: Psykholohiia – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University: Series: Psychology*, 1, 106-111. Retrieved from <http://psy-visnyk.uzhnu.uz.ua/index.php/psy/article/view/389/456> [in Ukrainian].
  19. Boyatzis, R.E., Hullinger, A., Ehasz, S.F., Harvey, J., Tassarotti, S., Gallotti, A., & Penafort, F. (2022). The Grand Challenge for Research on the Future of Coaching. *The Journal of Applied Behavioral Science*, 58(2), 202-222. <https://doi.org/10.1177/00218863221079937>.
  20. Cannon-Bowers, J.A., Bowers, C.A., Carlson, C.E., Doherty, S.L., Evans, J., & Hall, J. (2023). Workplace coaching: a meta-analysis and recommendations for advancing the science of coaching. *Frontiers in psychology*, 14, 1204166. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1204166>.
  21. Chayka, R., & Zelenin, V. (2024). Exploring the relationship between Personality and Subjective Career Success: A Study of the Big Five Traits Among Ukrainian IT Specialists. *Conhecimento & Diversidade, Niterói*, 16(41), 347-375. <https://doi.org/10.18316/rcd.v16i41.11504>.

22. Fielden, S.L., & Hunt, C.M. (2020). Coaching for young professionals: The role of career goals, coaching goals and gender in perceptions of coaching effectiveness. *Coaching: An International Journal of Theory, Research and Practice*, 13(1), 33-46. <https://doi.org/10.1080/17521882.2019.1689159>.
23. Garg, R., & Rastogi, R. (2020). Effect of coaching on employee performance: Empirical evidence from India. *Industrial and Commercial Training*, 52(3), 131-140. <https://doi.org/10.1108/ICT-11-2019-0099>.
24. Garvey, B., Stokes, P., & Megginson, D. (2021). *Coaching and Mentoring: Theory and Practice*. (3rd ed). London : Sage.
25. Grant, A.M. (2020). An Integrated Model of Goal-Focused Coaching: An Evidence-Based Framework. *International Coaching Psychology Review*, 15(1), 29-42. <https://doi.org/10.1002/9781119656913.ch7>.
26. Grant, A.M., & Hartley, M. (2019). Developing the leader as coach: Insights, strategies and tips for embedding coaching skills in the workplace. *Coaching: An International Journal of Theory, Research and Practice*, 12(1), 72-84. <https://doi.org/10.1080/17521882.2018.1530118>.
27. Haan, E.de, & Nilsson, V. (2023). What Can We Know about the Effectiveness of Coaching? A Meta-Analysis Based Only on Randomized Controlled Trials. *Academy of Management Learning & Education*, 22(4). <https://doi.org/10.5465/amle.2022.0107>.
28. Hryshchenko, M., & Zelenin, V. (2025). Self-Realization Strategies and Their Impact on Mental Health in the Context of Professional Development. *Salud, Ciencia y Tecnología - Serie de Conferencias*, 4, 88. <https://doi.org/10.56294/sctconf2025688>.
29. Jones, R.J., Woods, S.A., & Guillaume, Y.R.F. (2016). The effectiveness of workplace coaching: A meta-analysis of learning and performance outcomes from coaching. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 89(2), 249-277. <https://doi.org/10.1111/joop.12119>.
30. Kauffman, C., & Bachkirova, T. (2020). Coaching supervision: A global view. *Coaching: An International Journal of Theory, Research and Practice*, 13(1), 16-30. <https://doi.org/10.1080/17521882.2019.1707243>.
31. Kozlovskiy, Y., Ievliev, O., Mykytyuk, O., Tiurina, T., & Say, D. (2022). Características da formação da competência pedagógica de um professor universitário nos principais países do mundo. *Revista Tempos E Espaços Em Educação*, 15(34), e17033. <https://doi.org/10.20952/revtee.v15i34.17033>.
32. Lai, Y-L., & Palmer, S. (2019). Psychology in executive coaching: an integrated literature review. *Journal of Work-Applied Management*, 11(2), 143-164. <https://doi.org/10.1108/JWAM-06-2019-0017>.
33. Lee, M.C.C., Idris, Mohd. A., & Tuckey, M. (2018). Supervisory coaching and performance feedback as mediators of the relationships between leadership styles, work engagement, and turnover intention. *Human Resource Development International*, 22(3), 257-282.
34. MacKie, D. (2016). Coaching for leadership resilience: A practical guide to supporting leaders in challenging circumstances. *Journal of Psychological Issues in Organizational Culture*, 6(4), 92-104. <https://doi.org/10.1002/jpoc.21156>.
35. Passmore J., Lai Y-L. (2020). Coaching psychology: Exploring definitions and research contribution to practice. *Coaching researched: A coaching psychology reader*, 11(9), 3-22. <https://doi.org/10.1002/9781119656913.ch1>.
36. Passmore, J. (2024). *The Digital and AI Coaches' Handbook*. London: Routledge.
37. Peters, J., & Carr, C. (2019). Exploring the relationship between coaching and mental health in young adults. *Coaching: An International Journal of Theory, Research and Practice*, 12(2), 110-123. <https://doi.org/10.1080/17521882.2019.1632081>.
38. Ryff, C.D., & Kim, E.S. (2021). Extending research linking purpose in life to health: The challenges of inequality, the potential of intersectionality. *Psychosomatic Medicine*, 83(4), 388-394. <https://doi.org/10.1097/PSY.0000000000000960>.

39. Van Zyl, L. E., Roll, L.C., & Stander, M. (2020). Positive Psychological Coaching Models: A Review and Recommendations. *Frontiers in Psychology*, 11, 793. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.00793>.
40. Zelenin, V. (2023). Coaching in the Development of Leadership Qualities of Heads of Ukrainian Business Organizations in the Conditions of War. *Journal of Law and Sustainable Development*, 11(3), e817. <https://doi.org/10.55908/sdgs.v11i3.817>.
41. Zelenin, V. (2025). Psychological aspects of teachers' self-development and professional self-realization in Ukrainian higher education through coaching. *Novitas-ROYAL (Research on Youth and Language)*, 19(1), 194-214. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15227951>.

**COMPARISON OF SCIENTIFIC APPROACHES TO COACHING IN THE
UKRAINIAN AND GLOBAL SCIENTIFIC AREA
(2015-2025)**

Vsevolod Zelenin

PhD in Psychology,

Professor of the Department of Psychology

Mykhailo Dragomanov State University of Ukraine

9, Pyrohov Str., Kyiv, Ukraine, 01601

sevacello@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-1267-9308>

ResearcherID KEI-4293-2024, Scopus ID: 57210885553

Abstract

At the current stage of the development of psychological science, there is an active rethinking of the role of coaching as a tool for personal development, professional self-realization and psychological support in various spheres of life. During the last decade, there has been an increase in the number of scientific publications dedicated to the study of coaching technologies, which leads to the need for systematization and comparative analysis of Ukrainian and foreign research. In the article, a comparative analysis of Ukrainian and world scientific literature on the issue of coaching in 2015–2025 was carried out in order to identify dominant scientific directions and key concepts. The data of modern international and domestic scientific journals on coaching have been analyzed and it has been established that, unlike international publications, where the concepts of performance, well-being and self-awareness are central, Ukrainian studies show greater attention to pedagogical categories: self-development, motivation, values and professional formation. In the modern scientific discourse, the phenomenon of coaching is considered from the standpoint of an interdisciplinary approach that combines the positions of personality psychology, pedagogical psychology, organizational behavior, and human resource management. The content analysis of 809 scientific sources on the subject of coaching made it possible to determine the publications and thematic areas that are most common in scientific discourse. It is worth emphasizing that in recent years there has been a trend towards the scientific institutionalization of coaching, in particular, due to the emergence of specialized research centers, professional associations and educational programs. Generalized data from the scientific literature indicate that the Ukrainian scientific school of coaching is at the stage of formation and needs further integration into the international academic space by conducting empirical research, expanding the methodological base and developing standardized tools for evaluating the effectiveness of coaching interventions.

Keywords: coaching, content analysis, frequency analysis, personal development, professional development.

Подано 23.09.2025

Рекомендовано до друку 29.09.2025